

Protokoll fra fellesmøte i rovviltnemndene i region 4 og region 5 28. august 2020

Tid og sted:

28. august 2020, kl. 09:00-1200, Hotell Olavsgård

Til stede:

Fra nemnda i region 4

Lise Hagen Rebbestad, Dagfinn Sundsbø, Benedicte Lund, Kjell Håvard Jensen, Arne Olav Haabeth

Fra nemnda i region 5

Stein Tronsmoen, Kjerstin G. Lundgård, Mari Gjestvang, Truls Gihlemon, Jon Anders Mortensson

Møteleder: Lise Hagen Rebbestad

Fra sekretariatene:

Oslo og Viken: Christian Hillmann, Olav Haaverstad, Jonny Storbråten, Otto Galleberg, Ellen Lien

Innlandet: Thomas Olstad, Silje Bøe

Referent: Christian Hillmann

*****

Ingen kommentarer til innkallingen.

Det ble i begynnelsen av møtet gitt anledning for tilhørere som hadde meldt ifra om at de ønsket taletid i møte, å holde en presentasjon på 2 minutter.

Brev med spørsmål fra rovviltnemnda i region 5 ble gått gjennom av sekretariatet. Svarene er vedlagt protokollen.

Fellessak 8-20 Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen sesongen 2020-2021

Innstilling fra sekretariatene i region 4 og 5

Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning

og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Sekretariatet mener vilkår for lisensfelling av ulv utenfor ulvesona er oppfylt, og tilrår derfor at rovviltnemndene i region 4 og 5 fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5. De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 8,5 ynglinger i 2019 der grenserevir teller med en faktor på 0,5. Av disse har 6 ynglinger forekommet i helnorske revirer.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. §§ 10 og 4 første ledd bokstav d og e i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. nml § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt. Rovviltnemndene anser at en kvote på 12 ulver utenfor ulvesona, ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2021. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. nml. § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. nml § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. nml. § 12. Nemndene anser ikke at nml. § 11 er relevant i denne sammenheng. Nemndene viser til sekretariatenes saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling etter nml § 18 b i beiteprioriterte områder i Akershus og Hedmark, inkludert blå sone vest for Glomma i Hedmark samt beiteområdene til Sølendalen beitelag. I øvrige deler av blå sone utenfor ulvesona i Hedmark anser nemndene at det er hjemmel for lisensfelling etter nml § 18 c.

3. Lisensfellingsområde

Rovviltnemndene vedtar å åpne for lisensfelling utenfor ulvesonen i region 4 og region 5 med avgrensning som følger:

- Akershus utenfor ulvesona
- Hedmark utenfor ulvesona, med unntak for et nærmere avgrenset område for å hindre at det blir felt dyr fra Deisjøreviret. Området som er unntatt fra lisensfelling omfatter: De delene av Stor-Elvdal og Rendalen kommuner som ligger øst for Glomma og sør for en rett linje fra der Rv 3 krysser Glomma nord for Atna til der Rv 30 møter Rv 217 ved Åkrestrømmen, videre sør for Rv 217 fra Åkrestrømmen til kommunegrensa mot Engerdal kommune, jf. vedlagte kart.

Rovviltnemndene har vedtatt slik avgrensning for å hindre uttak av genetisk verdifull hann i Deisjøreviret og samtidig uttak av alfadyr i flokken, før eventuelle valper kan klare seg selv i reviret.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden fastsettes til perioden fra 1. desember 2020 til 31. mai 2021.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk viktige individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk viktige individer. Dersom ny kunnskap om viktige genetiske individer skulle tilkomme, kan fylkesmennene i samråd med lederne av rovviltnemndene i region 4 og 5 gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling minst en gang daglig under fellingsforsøk. Fylkesmannen oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av fylkesmennes løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Rovviltnemndenes behandling:

Alternative forslag til vedtak ble fremsatt:

1. Fra Benedicte Lund:

«Det gis ikke noen forebyggende tillatelse til lisensfelling for ulv, utover vedtatt kvote for skadefelling, hverken innenfor eller utenfor ulvesona i sone 4 og 5.

Rovviltnemnda er pålagt å skulle forvalte en levedyktige stammer av våre rovdyr. Dette innebærer at vi må veie flere hensyn. Ikke minst risiko for å felle genetisk viktige dyr for å opprettholde artens levedyktighet i Norge. Arten er, som alle nemdas medlemmer er klar over, en truet art.

Om bestandsmålet skal regnes som et tall for maksimalt antall ynglinger innen ulvesona, og ingen ulver utenfor, eller om bestandsmålet skal regnes som et minimum antall dyr for å ha rimelig sikkerhet for at ulven blir utryddet i det lange løp er et avgjørende spørsmål Dette er nå under rettslig avklaring i Høyesterett.

Dette tilsier «føre var» i forvaltningsammenheng. Lisensfelling bør ikke tillates, og antall bør settes til 0»

Votering

Sekretariatets innstilling ble satt opp mot forslaget fra Benedikte Lund.

For sekretariatets innstilling: 8   Mot: 2

Rovviltnemndenes vedtak:

Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Sekretariatet mener vilkår for lisensfelling av ulv utenfor ulvesona er oppfylt, og tilrår derfor at rovviltnemndene i region 4 og 5 fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5. De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 8,5 ynglinger i 2019 der grenserevir teller med en faktor på 0,5. Av disse har 6 ynglinger forekommet i helnorske revirer.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. §§ 10 og 4 første ledd bokstav d og e i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. nml § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt. Rovviltnemndene anser at en kvote på 12 ulver utenfor ulvesona, ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2021. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. nml. § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. nml § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. nml. § 12. Nemndene anser ikke at nml. § 11 er relevant i denne sammenheng. Nemndene viser til sekretariatenes saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling etter nml § 18 b i beiteprioriterte områder i Akershus og Hedmark, inkludert blå sone vest for Glomma i Hedmark samt beiteområdene til Sølendalen beitelag. I øvrige deler av blå sone utenfor ulvesona i Hedmark anser nemndene at det er hjemmel for lisensfelling etter nml § 18 c.

3. Lisensfellingsområde

Rovviltnemndene vedtar å åpne for lisensfelling utenfor ulvesonen i region 4 og region 5 med avgrensning som følger:

- Akershus utenfor ulvesona
- Hedmark utenfor ulvesona, med unntak for et nærmere avgrenset område for å hindre at det blir felt dyr fra Deisjøreviret. Området som er unntatt fra lisensfelling omfatter: De delene av Stor-Elvdal og Rendalen kommuner som ligger øst for Glomma og sør for en rett linje fra der Rv 3 krysser Glomma nord for Atna til der Rv 30 møter Rv 217 ved Åkrestrømmen, videre sør for Rv 217 fra Åkrestrømmen til kommunegrensa mot Engerdal kommune, jf. vedlagte kart.

Rovviltnemndene har vedtatt slik avgrensning for å hindre uttak av genetisk verdifull hann i Deisjøreviret og samtidig uttak av alfadyr i flokken, før eventuelle valper kan klare seg selv i reviret.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden fastsettes til perioden fra 1. desember 2020 til 31. mai 2021.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk viktige individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk viktige individer. Dersom ny kunnskap om viktige genetiske individer skulle tilkomme, kan fylkesmennene i samråd med lederne av rovviltnemndene i region 4 og 5 gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling minst en gang daglig under fellingsforsøk. Fylkesmannen oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av fylkesmennes løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Fellessak 9-20 Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2021

Innstilling fra sekretariatene i region 4 og 5

Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 18 første ledd b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til nml § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Sekretariatet mener vilkårene for lisensfelling av ulv er oppfylt innenfor revirene Kynna og Aurskog og tilrår derfor at rovviltnemndene i region 4 og 5 fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5. De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 8,5 ynglinger i 2019 der grenserevir teller med en faktor på 0,5. Av disse har 6 ynglinger forekommet i helnorske revirer.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. nml § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt. Rovviltnemndene anser at en kvote på 16 ulver innenfor ulvesona med formål å ta ut alle individer i revirene Kynna og Aurskog, ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2021. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. nml. § 10, eller true overlevelsen av den skandinaviske ulvebestanden på lang sikt, jf. nml § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. nml. § 12. Nemndene anser ikke at nml. § 11 er relevant i denne sammenheng.

Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling innenfor revirene Kynna og Aurskog etter nml § 18 c. Det er her lagt vekt på det norske bestandsmålet.

3. Lisensfellingsområde

Av hensyn til å sikre et effektivt uttak av alle dyr i revirene Kynna og Aurskog, og samtidig redusere risikoen for å felle dyr som ikke tilhører reviret, fastsettes fellingsområdet av Fylkesmannen nærmere oppstart av lisensfelling. Fellingsområdet fastsettes med bakgrunn i siste tilgjengelige informasjon om områdebruk og kjent forekomst av andre ulver i nærliggende områder. Fellingsområdet kan endres av Fylkesmannen ilt. fellingsperioden.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden fastsettes til perioden fra 1. januar 2021 til 15. februar 2021.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk viktige individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk viktige individer. Dersom ny kunnskap om viktige genetiske individer skulle tilkomme, kan Fylkesmannen i samråd med lederne av rovviltnemndene i region 4 og 5 gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling under fellingsforsøk. Fylkesmannen oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av fylkesmennes løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Rovviltnemndenes behandling:

Sekretariatet informerte kort om saken.

Utfordringer rundt uttak av grenserevir og nødvendigheten av å ha en dialog og drøftelser med svenske myndigheter – før vedtak ble fattet, ble diskutert.

Det var mellom nemndene enighet om følgende:

1. Det gjennomføres en prøvevotering slik at man vet hvilke grenserevir flertallet ønsker å ta ut til vinterens lisensjakt.
2. Det gjennomføres et møte mellom norske og svenske myndigheter jf. føringer fra KLD om hvordan dette bør foregå - og med mål om et felles uttak av disse grenserevirene.
3. Saken utsettes i helhet og tas opp til ny behandling 8. oktober

Gjennomføring av prøvevotering:

Alternative forslag til vedtak ble fremsatt:

1. Fra Benedicte Lund:

«Det gis ikke noen forebyggende tillatelse til lisensfelling for ulv, utover vedtatt kvote for skadefelling, hverken innenfor eller utenfor ulvesona i sone 4 og 5.

Rovviltnemnda er pålagt å skulle forvalte en levedyktige stammer av våre rovdyr. Dette innebærer at vi må veie flere hensyn. Ikke minst risiko for å felle genetisk viktige dyr for å opprettholde artens levedyktighet i Norge. Arten er, som alle nemdas medlemmer er klar over, en truet art.

Om bestandsmålet skal regnes som et tall for maksimalt antall ynglinger innen ulvesona, og ingen ulver utenfor, eller om bestandsmålet skal regnes som et minimum antall dyr for å ha rimelig sikkerhet for at ulven blir utryddet i det lange løp er et avgjørende spørsmål Dette er nå under rettslig avklaring i Høyesterett.

Dette tilsier «føre var» i forvaltningsammenheng. Lisensfelling bør ikke tillates, og antall bør settes til 0»

2. Fra Stein Tronsmoen:

«Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 18 første ledd b) o rovviltforskriften § 2. I

henhold til nml § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Rovviltnemndene i region 4 og 5 plikter å oppfylle Stortingets vedtak om å nå et bestandsmål for ulv på 4-6 ynglinger/år. Rovviltnemndene legger videre til grunn at Stortinget har tydeliggjort bestandsmålets betydning for norsk rovviltforvaltning med lovendringen av nml § 18 i juni 2020.

Det forventes en aktiv forvaltning av de revirhevdende parene, slik at konfliktnivået reduseres og en hindrer etablering av familiegrupper i beiteprioriterte områder/og i randsonen av beiteprioriterte områder

Rovviltnemndene 4 og 5 mener vilkårene for lisensfelling av ulv er oppfylt innenfor revirene Hornmoen, Hernes, Kynna, Aurskog og Rømskog, og fatter derfor følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5. De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 8,5 ynglinger i 2019 der grenserevir teller med en faktor på 0,5. Av disse har 6 ynglinger forekommet i helnorske revirer.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. nml § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt.

Nemndene viser til sekretariatets saksfremlegg som angir hjemmel for lisensfelling innenfor revirene Kynna og Aurskog etter nml § 18 c. Siden reviret Kynna da vil bli tømt, er det høyst påregnelig at ulv fra naborevirene Hormoen og Hernes vil vandre inn i dette. Nemndene vil derfor i tillegg til næringsinteresser, jakt- og friluftsjakter anføre samme hjemmelsgrunnlag og begrunnelse for lisensfelling i revirene Hornmoen og Hernes som for Kynna, det vil si nml § 18 c.

Lisensfelling i Rømskog-reviret begrunnes i sterkt og uønsket nærvær av ulv mot boligområder og nærmiljøer, jf. brev fra Marker kommune. Disse forhold, samt

næringsinteresser, hensynet til jakt- og friluftsliv og byrdefordeling tilsier etter nemndenes vurdering at det foreligger hjemmel for lisensfelling etter nml § 18 c. Samtidig skal det «ved vurdering av uttak etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd» jf nml § 18 andre ledd 2.pkt. Bestandsmål for ulv på 4-6 årlige ynglinger er med nemndenes forslag ivaretatt, jf Forskrift om forvaltning av rovvilt, § 3 første ledd.

Rovviltnemndene anser at

- a) en kvote på inntil 32 dyr innenfor ulvesona med formål å ta ut alle individer i revirene Hornmoen, Hernes, Kynna og Aurskog og
- b) alle individer i grensereviret Rømskog etter dialog med Sverige,

ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2021.

Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. nml. § 10, eller true overlevelsen av den skandinaviske ulvebestanden på lang sikt, jf. nml § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7.

Uttaket vil ivareta Stortingets vedtak om bestandsmålet for ulv i Norge.

Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. nml. § 12.

Nemndene anser ikke at nml § 11 er relevant i denne sammenheng.

Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling innenfor revirene Hornmoen, Hernes, Kynna, Aurskog og Rømskog etter nml § 18 c. Det er her lagt vekt på det norske bestandsmålet.

3. Lisensfellingsområde

Av hensyn til å sikre et effektivt uttak av alle dyr i revirene Hornmoen, Hernes, Kynna, Aurskog og Rømskog, og samtidig redusere risikoen for å felle dyr som ikke tilhører reviret, fastsettes fellingsområdet av Fylkesmannen nærmere oppstart av lisensfelling. Fellingsområdet fastsettes med bakgrunn i siste tilgjengelige informasjon om områdebruk og kjent forekomst av andre ulver i nærliggende områder. Fellingsområdet kan endres av Fylkesmannen i løpet av fellingsperioden.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden fastsettes til perioden fra 1. januar 2021 til 15. februar 2021.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk viktige individer

Deisjøreviret vedtas flyttet ut av Hedmark for å ivareta genetisk viktig ulv. Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene da å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk viktige individer. Dersom ny kunnskap om viktige genetiske individer skulle tilkomme, kan Fylkesmannen i samråd med lederne av rovviltnemndene i region 4 og 5 gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling under fellingsforsøk. Fylkesmannen oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av fylkesmennes løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent».

Prøvevotering:

1. Forslag nr. 1 fra Benedicte Lund falt med 2 mot 8 stemmer.
2. Forslag fra sekretariatet falt med 1 mot 9 stemmer.
3. Forslag nr. 2 fra Stein Tronsmoen fikk flertall med 7 mot 3 stemmer.

Rovviltnemndenes vedtak:

Saken tas opp til ny behandling den 8. oktober, etter nødvendig dialog og drøftelser med svenske myndigheter.

Fellessak 10-20 Utvidelse av kvote for betinget skadefelling av ulv i region 4 og 5, 2020

Innstilling fra sekretariatene i region 4 og 5

I. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4–6 ynglinger per år, hvorav 3 skal være helnorske ynglinger. Også ynglinger utenfor ulvesonen teller med. Ynglinger i grenserevir skal telle med en faktor på 0,5. I siste offisielle statusrapport fra bestandsovervåking av ulv, som er utgangspunkt for vurdering av beslutningsmyndighet, fremgår det at det var påvist 6 helnorske ynglinger og 5 i svensk-norske grenserevir i 2019 (rapport fra 1. juni 2020).

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. §§ 4, 7, og 8 i rovviltforskriften.

II. Kvote for betinget skadefelling

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå på husdyr, tamrein eller annen eiendom, og skal rette seg mot bestemte individer. Kvote for betinget skadefelling settes på et nivå som gjør at den er tilstrekkelig for å håndtere akutte skadefellingssituasjoner. Ut fra den foreliggende dokumentasjon om bestandssituasjonen for ulv, basert på oppdatert kunnskap per 1. juni 2020, og basert på erfaringer rundt skadesituasjoner med ulv tidligere år, finner rovviltnemndene at kvote for betinget skadefelling utvides med 2 ulver for å forebygge betydelige skader på husdyr og tamrein.

Total kvote for skadefelling utgjør etter dette totalt 10 ulver. Et uttak gjennom betinget skadefelling på inntil 10 ulver vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Det fastsettes en ytterligere kvote på 2 ulver for betinget skadefelling i perioden 1. juni 2020 – 15. februar 2021.

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Rovviltnemndene anser at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkninger på naturmiljøet i denne saken, og føre-var-prinsippet, jf. § 9,

kommer derfor ikke til anvendelse. Nemndene anser at en samlet kvote på 10 ulver ikke vil påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. § 10. Hensynet til differensiert forvaltning skal ligge til grunn for en tillatelse til skadefelling, jf. § 12. Nemndene anser at § 11 ikke er relevant i denne sammenheng.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Rovviltnemndenes behandling:

Sekretariatet informerte kort om saken.

Ingen andre forslag til vedtak ble fremsatt.

Votering:

Det ble stemt over sekretariatets innstilling og dette fikk flertall med 8 mot 2 stemmer.

Rovviltnemndenes vedtak:

I. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4–6 ynglinger per år, hvorav 3 skal være helnorske ynglinger. Også ynglinger utenfor ulvesonen teller med. Ynglinger i grenserevir skal telle med en faktor på 0,5. I siste offisielle statusrapport fra bestandsovervåking av ulv, som er utgangspunkt for vurdering av beslutningsmyndighet, fremgår det at det var påvist 6 helnorske ynglinger og 5 i svensk-norske grenserevir i 2019 (rapport fra 1. juni 2020).

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. §§ 4, 7, og 8 i rovviltforskriften.

II. Kvote for betinget skadefelling

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå på husdyr, tamrein eller annen eiendom, og skal rette seg mot bestemte individer. Kvoten for betinget skadefelling settes på et nivå som gjør at den er tilstrekkelig for å håndtere akutte skadefellingssituasjoner. Ut fra den foreliggende dokumentasjon om bestandssituasjonen for ulv, basert på oppdatert kunnskap per 1. juni 2020, og basert på erfaringer rundt skadesituasjoner med ulv tidligere år, finner rovviltnemndene at kvoten for betinget skadefelling utvides med 2 ulver for å forebygge betydelige skader på husdyr og tamrein.

Total kvote for skadefelling utgjør etter dette totalt 10 ulver. Et uttak gjennom betinget skadefelling på inntil 10 ulver vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse. Det fastsettes en ytterligere kvote på 2 ulver for betinget skadefelling i perioden 1. juni 2020 – 15. februar 2021.

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Rovviltnemndene anser at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkninger på naturmiljøet i denne saken, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, kommer derfor ikke til anvendelse. Nemndene anser at en samlet kvote på 10 ulver ikke vil påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. § 10. Hensynet til differensiert forvaltning skal ligge til grunn for en tillatelse til skadefelling, jf. § 12. Nemndene anser at § 11 ikke er relevant i denne sammenheng.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan

påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Møteplan for fellesmøter

08.10

10:00-12:00 Fellesmøte region 4 og 5

- Klagebehandling på kvoter for lisensfelling av ulv utenfor sona
- Kvote for lisensfelling av ulv innenfor ulvesona

12.11

10:00-12:00 Fellesmøte region 4 og 5

- Klagebehandling på kvoter for lisensfelling av ulv innenfor sona

Vedlegg

Sekretariatenes gjennomgang av spørsmål fra region 5.